

**FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 23/1986-87 med anledning av ltl
Britt-Marie Lunds m.fl. hemställnings-
motion till landskapsstyrelsen angående
information och service till hörsel-
skadade.**

Landstinget har den 30 mars 1987 inbegärt finansutskottets utlåtande över motionen. Utskottet har i ärendet hört handikappkonsulenten Gunn Forsman, socialinspektören Ann-Christin Snellman och hörselvårdsassistenten vid Ålands centralsjukhus Tarja Wäre.

I motionen efterlyses åtgärder för att åstadkomma bättre information och service till hörselskadade, som enligt motionärernas åsikt är en eftersatt grupp, om deras rättigheter.

Bestämmelserna om hörselskadades rättigheter återfinns för närvarande i lagen och förordningen om invalidvård (FFS 907/46 och 908/46). Genom en överenskommelseförordning (96/77) har förvaltningsuppgifterna överförts på landskapsstyrelsen. Den 1 januari 1988 kommer lagen att upphävas och ersättas av lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/87). I den nya lagen finns en bestämmelse om tolktjänst innebärande att kommunerna är skyldiga att ordna tolk för gravt handikappade som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring. Bestämmelsen träder dock i kraft först den 1 januari 1994.

Den service och information till hörselskadade som för närvarande ges i landskapet handhas av kommunerna medan landskapsstyrelsen har en övervakande uppgift. Dessutom finns på Ålands centralsjukhus en hörselvårdsassistent som har till uppgift att tillhandahålla tekniska hjälpmedel och råd om användningen samt informera om rättigheter. Vad beträffar den kommunala sidan är det i första hand på socialsekreterarna och hälsovårdarna det största ansvaret ligger.

Utskottet har kunnat konstatera att servicen till hörselskadade samt informationen om deras rättigheter fungerar på ett tillfredsställande sätt i landskapet. Bland annat kan här nämnas att patienterna inte behöver stå i kö för att få komma till hörselvårdskonsulenten vid centralsjukhuset. Trots detta är det dock klart att inte alla nås, delvis beroende på att inte alla önskar söka ifrågavarande service.

Beträffande tolkfrågan finns för närvarande ingen teckenspråkstolk anställd i landskapet och behovet av en sådan är också litet eftersom det förutsätter goda kunskaper i teckenspråk hos den hörselskadade. På sikt är det dock viktigt att denna fråga får en tillfredsställande lösning, eftersom behovet ökar i takt med att färdigheten i teckenspråk ökar, och från och med den 1 januari 1994 får de hörselskadade enligt den nya lagen rätt till tolk i betydligt större utsträckning än nu.

Utskottet understryker att servicen till de hörselskadade är en kommunal angelägenhet, varför landskapsstyrelsens uppgifter i huvudsak är av övervakande natur.

En förening för hörselskadade på Åland är under bildande. Avsikten är att handikappkonsulenten vid Röda korset skall vara föreningen behjälplig vad gäller administrativa uppgifter och i kontakterna till myndigheter och sjukhus. Utskottet anser det vara viktigt att landskapsstyrelsen genom information och även på annat sätt som kan anses ändamålsenligt stöder föreningen.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Landstinget med förkastande av hemställningsmotion nr 60/1986-87 bringar betänkandets motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 10 september 1987

På finansutskottets vägnar:

Roger Jansson
ordförande

Elisabeth Naclér
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Roger Jansson, vice-ordföranden Olof Jansson samt ledamöterna Lundberg, Sundblom och Tuominen.